

Καλλιόπη Βέττα

Βουλευτής Π.Ε. Κοζάνης

29 Ιουλίου 2026

Ερώτηση προς τους Υπουργούς: 1. Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2. Πολιτισμού

Θέμα: «Άμεσος κίνδυνος κατεδάφισης του Α.Η.Σ. Αγίου Δημητρίου Κοζάνης. Απουσιάζει η μέριμνα για την ενεργειακή ασφάλεια και την προστασία της σύγχρονης βιομηχανικής κληρονομιάς της Δυτικής Μακεδονίας»

Ο Ατμοηλεκτρικός Σταθμός (Α.Η.Σ) Αγίου Δημητρίου υπήρξε επί δεκαετίες η «καρδιά» της ηλεκτροπαραγωγής της χώρας και το μεγαλύτερο παραγωγικό συγκρότημα της Δυτικής Μακεδονίας συμβάλλοντας αποφασιστικά στην ενεργειακή θωράκιση της Ελλάδας, δίνοντας παράλληλα ώθηση και προστιθέμενη αξία στην οικονομία και τους πολίτες της περιοχής.

Ως γνωστόν, ωστόσο, η απόφαση της κυβέρνησης και της Δ.Ε.Η.- σε αντίθεση με την ορθολογική διαχείριση των ενεργειακών πηγών σε μια εποχή γεωπολιτικών αναταράξεων, αλλά και σε πλήρη σύγκρουση με την κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα της Δυτικής Μακεδονίας- οδήγησε σε παύση λειτουργίας του Α.Η.Σ. τον προηγούμενο Μάιο.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα και ανακοινώσεις στον τοπικό Τύπο, η Δ.Ε.Η. Α.Ε. υπέβαλε αίτηση προς την Υπηρεσία Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.) Κοζάνης για την έκδοση όρων δόμησης. Η ενέργεια αυτή αποτελεί το πρώτο ουσιαστικό βήμα για τη δρομολόγηση της κατεδάφισης των εγκαταστάσεων του σταθμού, ξεκινώντας από τους πύργους ψύξης.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις σχετικές διαδικασίες. Συγκεκριμένα, μόλις ολοκληρωθεί η έκδοση των όρων δόμησης από την αρμόδια Υπηρεσία, η Δ.Ε.Η. έχει τη δυνατότητα να

προχωρήσει –μέσω ανεξάρτητου ιδιώτη μηχανικού και μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος «e-adeies»– στη σύνταξη μελέτης κατεδάφισης και στην έκδοση της σχετικής άδειας για τους πύργους ψύξης και τις συναφείς εγκαταστάσεις, χωρίς να απαιτείται καμία προηγούμενη έγκριση, άδεια ή αξιολόγηση από άλλον δημόσιο φορέα, παρεκτός του δικαιώματος ένστασης εντός των προβλεπόμενων χρονικών διαδικασιών μετά από την έκδοση άδειας κατεδάφισης.

Η εξέλιξη αυτή απειλεί να οδηγήσει σε ταχύτατη και μη αναστρέψιμη εξαφάνιση των υποδομών στον Άγιο Δημήτριο, την ώρα που δεν έχει καν κοπάσει η πανελλήνια αντίδραση από τις πρόσφατες ανατινάξεις των καδοφόρων εκσκαφών και των συναφών υποδομών στο ορυχείο της Μαυροπηγής, για τον σκαιό τρόπο που αντιμετωπίζει η Δ.Ε.Η. -με ευθύνη της κυβέρνησης- το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της Δυτικής Μακεδονίας.

Το μείζον ζήτημα που εγείρεται αφορά τη καταστρεπτική προσέγγιση της κυβέρνησης απέναντι σε υποδομές και πόρους που δεν ανήκουν σε καμία κυβέρνηση, ούτε άπτονται των τρεχουσών επιλογών: οι λιγνιτικές μονάδες είναι περιουσία της χώρας, και δεν πρέπει να ναρκοθετείται, κυριολεκτικά και μεταφορικά, η επιβίωσή τους.

Παράλληλα, πρέπει να σταματήσει άμεσα οποιαδήποτε διαδικασία προτού υπάρξει επιστημονική ή θεσμική αποτίμηση της ιστορικής, αρχιτεκτονικής και τεχνολογικής τους αξίας.

Η βιομηχανική κληρονομιά της λιγνιτικής περιόδου συνιστά αναπόσπαστο τμήμα της ταυτότητας της Δυτικής Μακεδονίας. Η ισοπέδωσή της, χωρίς να έχει προηγηθεί ένας δημόσιος διάλογος και εμπλοκή θεσμικών και επιστημονικών φορέων (όπως π.χ. το Υπουργείο Πολιτισμού, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, το Τ.Ε.Ε. και το Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση της Βιομηχανικής Κληρονομιάς - TICCIH), συνιστά πολιτιστική και ιστορική αποψίλωση της περιοχής.

Επειδή η επικείμενη καταστροφή των λιγνιτικών μονάδων, η βίαιη αποβιομηχάνιση και η εξαφάνιση των τοποσήμων της περιοχής στερεί από τη Δυτική Μακεδονία και τη χώρα τη δυνατότητα μελλοντικών χρήσεων και αξιοποίησης των εγκαταστάσεων προς όφελος της κοινωνίας,

Επειδή η διαδικασία έκδοσης αδειών κατεδάφισης από ιδιώτες μηχανικούς παράγει τετελεσμένα,

Επειδή η διατήρηση της σύγχρονης βιομηχανικής κληρονομιάς αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας απέναντι στις επόμενες γενιές,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να αναστείλει άμεσα κάθε διαδικασία κατεδάφισης στον Α.Η.Σ. Αγίου Δημητρίου, ώστε να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος για την ολοκληρωμένη αξιολόγηση του συγκροτήματος;
2. Ενδιαφέρεται το Υπουργείο Πολιτισμού για τη διατήρηση και ανάδειξη της σύγχρονης βιομηχανικής κληρονομιάς της χώρας και, ειδικότερα, προτίθεται να εκκινήσει τις διαδικασίες εξέτασης του Α.Η.Σ. Αγίου Δημητρίου προκειμένου να χαρακτηριστούν τμήματα ή το σύνολο των εγκαταστάσεων ως νεότερα βιομηχανικά μνημεία;
3. Υπάρχει σχεδιασμός από τα συναρμόδια Υπουργεία για την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου επανάχρησης και απόδοσης των υποδομών της λιγνιτικής περιόδου στις τοπικές κοινωνίες της Δυτικής Μακεδονίας;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Καλλιόπη Βέττα

Βουλευτής Π.Ε. Κοζάνης